

TURĪ MAJTSI

CANTOS RITUALES DEL PUEBLO MIRAÑA

Transcripción: Julio y agosto de 2023

Por: Elio Guillermo Miraña Miraña

Estas canciones hacen parte de la colección “Neeba Gwajko” resguardadas en el Archivo Digital de Lenguas Indígenas de la Amazonía. Canto ritual miraña del clan Neebaje (Achiote). La grabación fue realizada en Puerto Remanso del Tigre por Luis Gwajko Miraña, quien es la misma persona que canta. Son 6 casetes grabados entre los años 1998 y el 2000.

El propósito con el que fue realizado es el mismo que ahora motiva a transcribirlo, la salvaguarda y el mantenimiento de los cantos de los bailes para sus nietos.

Ahora se cumple 25 años desde la primera grabación. El material, los casetes fueron guardados por la familia hasta principios de 2023. De Puerto Remanso a Leticia los casetes fueron trasladados en el año 2019.

Ahora con la iniciativa Neeba Gwajko y el apoyo de la Universidad Nacional de Colombia, principalmente el profesor Juan Álvaro Echeverri, y otras personas involucradas en el proyecto, establecimos un lugar para conservarlos, como un desafío de guardarlos en el tiempo, pero sobre todo de cuidar para que la gente y el mundo conozca una pequeña parte del acervo cultural miraña.

Elio Miraña

CONTENIDO

Caset 1 – Lado A	3
1. Chiiryoro adoro majtsijune	3
2. Turi majtsi piive uballe	6
Caset 1 – Lado B.....	7
3. Aanugwako majtsi	7
4. Turi aa'ive	23

Caset 1 – Lado A

Fecha de grabación: probablemente 1998

Voz: Neeba Gwajko

Lugar: Puerto Remanso del Tigre

Tema: Canto de carrizo, cantos de baile semilla de yuca.

Entrada de invitados.

1. Chiiryoro adoro majtsijune

Cantos de carrizo

Lo hacen los dueños de la casa mientras llegan los invitados.

Canto 1. Flecha de cerbatana

00:00:12

En miraña	En español
Dukubaara dukubaara	Juega juega
Dukubaara dukubaara.	juega juega.
Birumakoriva dukubaara	Con flecha de cerbatana juega
birumakoriva dukubaara	con flecha de cerbatana juega
birumakoriva dukubaara	con flecha de cerbatana juega
birumakoriva dukubaara.	con flecha de cerbatana juega.
Teekori dukubaara	Con eso juega
birumakoriva dukubaara.	con flecha de cerbatana juega
Teekori dukubaara	con eso juega
birumakoriva dukubaara.	con flecha de cerbatana juega

Canto 2. **Cerbatana**

00:03:45

En miraña

Tollijɛ tollijɛ

Tollijɛ tollijɛ.

Tollijɛtɛ me tsiva

kɛmɛmɛre.

kɛmɛmɛre kɛmɛmɛre

kɛmɛmɛre kɛmɛmɛre

En español

Cerbatana cerbatana

Cerbatana cerbatana.

Traigan la cerbatana

aquí hay churuco.

Hay churuco hay churuco

Hay churuco hay churuco

Canto 3. **Cucuyo**

00:05:37

En miraña

Miikɛrɛgwava tsaa'i

Miikɛrɛgwava tsaa'i.

Jɛvañeri tsaabe

Pakoomiva allɛtɛ tsaabe

Jɛvañeri tsaabe

Pakoomiva allɛtɛ tsaabe.

En español

Cucuy viene

Cucuy viene

Por los caminos él viene

Sobre las naciones él viene

Por los caminos él viene

Sobre las naciones él viene

Canto 4. **Mariposa del agua (Tagwa'mí'oji¹)**

00:07:40

En miraña

Tagwa'mí'ojiva tsaa'i

Tagwa'mí'ojiva tsaa'i

Tagwa'mí'ojiva tsaa'i

Tagwa'mí'ojiva tsaa'i

En español

Mariposa del agua viene

Mariposa del agua viene

Mariposa del agua viene

Mariposa del agua viene

¹ Es la mariposa azul, la morpho. Aunque su nombre no traduce mariposa de agua, pero es como se conoce, por su origen, por la historia.

Nɛjpayko jɛɛvari tsaa'ii

Por el camino de agua viene

Nɛjpayko jɛɛvari tsaa'ii

Por el camino de agua viene

Nɛjpayko jɛɛvari tsaa'ii

Por el camino de agua viene

Nɛjpayko jɛɛvari tsaa'ii

Por el camino de agua viene

Raviravillɛ raviravillɛ

Volando volando

Raviravillɛ raviravillɛ

Volando volando

Tagwa'mi'ojiva tsaa'ii

Mariposa del agua llega

Tagwa'mi'ojiva tsaa'ii

Mariposa del agua llega

Tagwa'mi'ojiva tsaa'ii

Mariposa del agua llega

Traducción inicial de Luis Gwajko:

Mariposa del agua viene

Por camino del agua él viene.

Vuela vuela él viene

Volando volando él viene.

NOTA: ESTA PARTE DEL CASSET EN ADELANTE TIENE CANTOS MURUI.

2. Turi majtsi piive uuballe

Origen del ritual de Turi

00:47:33 – 00:50:37

Ooni oo uuballe'i turimajtsiv uuu'ayke. Tsuukajamunaape majtsiva'ijkadu ivanevu. Amuu'aryeko me gwaajanema me majtsiva'ijkaki. E'durepe idye ijkatsiiv oo gwaajane'ji iñe oo matsiva'ijka'i. A'du, amuu'aryeko i'dyu me gwaajanevu, lle'eri be'munaake me igwaaboki.

Mu'duvape ijkatsiiv turi majtsi ipiveeveju. Tsuukajavaneku me piivene niim'u'e, piivene iñujjiku bañe'eeku, turinujkatsi'i miamaunaake pirujtsone pa'duvaji i'jva'ijkameke.

Atsiivapei'dyu i iaachi diibeke ayvejuutetso'i koveenej tsimenemuubema, turi majtsiri.

Teenevape pajtyene boonetu neebe:

—Beko, mu'du i meme ikaneri iñeeri ooke uu dayvejuutetsoju oo imikooturoobeke.

Aanellii'evape neebe i iaachi:

—Maauje ta'di, mu'du tsa'de ikaneri uuke oo ayvejuutetso'i. Uu i'dyu piiveebe uu diika'i, aabe i'dyu uu gwaajak'u i mu'du'a i meme ijkane.

Aanelii'evape neebe Niim'u'e:

—Tsa'a, iñeju idyeju. Mure i'dyeju uuke oo ne'dujukooro di kugwaabeke uu boijkurone, lleebotumere pajvvari i'jvajakatsi'ijkanelii'e ta piivene iñujjiku bañe'eeku turinujkatsiñe di kugwaabeke u'di pirujtso'i. Atsiiv ooke uu day'vejuutetso'i iñeeri turi majtsiri. Aane iñe turi majtsi memeva'i.

Neebevape Niim'u'e.

—Uu —neebe—, e'du'aaka ta'di teene meme ijkai.

—Aja. Illukooi' ajchiiju lle'eri be'nej piivenej tsime, illu ivane ukubaara i meenueri i be'nej tsimene muubeke uuballe'ijkaiñe. Ne'ijkaime iñe majtsi me meenuju iñe. Aanellii'e ne'ijkaime...

Caset 1 – Lado B

3. Aanɔgwako majtsi

Cantos de semilla de yuca

Aanɔgwako majtsi, koojiene, aa'iveene. Aanɔgwako majtsi, aa'ive koojiene majtsi aa'ive'ene.
Aa'iene majtsi.

Línea 1 – Aa'ive

Canto 1

00:00:27

Juu Jana

Tsi'ulletɔ mɔɔ'a me tsaa'i
Aamejɔ niiñetɔ mɔɔ'a me tsaa'i
likaa amɔɔ'a *jana*.

Tsi'ulletɔ mɔɔ'a me tsaa'i
Aamejɔ niiñetɔ mɔɔ'a me tsaa'i
likaa amɔɔ'a *jana*.

Neemere ɔjkomɔ a'arimɔ tsɔjkapi
me'divɔ aaive'i
Ika amɔɔ'a *jana*

Neemere ɔjkomɔ a'arimɔ tsɔjkapi
me'divɔ aaive'i
Ika amɔɔ'a *jana*

...

Tsi'ulletɔ mɔɔ'a me tsaa'i
Aamejɔ niiñetɔ mɔɔ'a me tsaa'i
likaa amɔɔ'a *jana*.

Tsi'ulletɔ mɔɔ'a me tsaa'i
Aamejɔ niiñetɔ mɔɔ'a me tsaa'i
likaa amɔɔ'a *jana*.

Neemere ɥjkomɥ a'arimɥ tsɥjkapi
me'divɥ aaive'i
Ika amɥɥ'a *jana*

Neemere ɥjkomɥ a'arimɥ tsɥjkapi
me'divɥ aaive'i
Ika amɥɥ'a *jana*

...

Tsi'ɥlletɥ mɥɥ'a me tsaa'i
Aamejɥ niiñetɥ mɥɥ'a me tsaa'i
likaa amɥɥ'a *jana*.

Tsi'ɥlletɥ mɥɥ'a me tsaa'i
Aamejɥ niiñetɥ mɥɥ'a me tsaa'i
likaa amɥɥ'a *jana*.

Neemere ɥjkomɥ a'arimɥ tsɥjkapi
me'divɥ aaive'i
Ika amɥɥ'a *jana*

Neemere ɥjkomɥ a'arimɥ tsɥjkapi
me'divɥ aaive'i
Ika amɥɥ'a

Canto 2. (se baja el bambú dentro de la maloca)

00:04:04

Jana

Akadsijkaallova'i jii ña'a
Naavemɥ gwaana booake kaiburɥjkova'i'a
Ika amɥɥ'a *jana*.

I ajtsi piinevɥ
Aamejɥ nɥjpayko lla'ajtsi piinevɥ *jana*
I ajtsi piinevɥ
Aamejɥ nɥjpayko lla'ajtsi piinevɥ'a

Naavemɥ gwaana booake kaiburɥjkova'i'a
Ika amɥɥ'a

...

Akadsijkaallova'i jii ñaa
Naavem 𐎎 gwaana booake kaib 𐎎 𐎎 jkova'i'a
Ika am 𐎎 a *jana*.

I ajtsi piinev 𐎎
Aamej 𐎎 𐎎 jpayko lla'ajtsi piinev 𐎎 *jana*
I ajtsi piinev 𐎎
Aamej 𐎎 𐎎 jpayko lla'ajtsi piinev 𐎎 a

Naavem 𐎎 gwaana booake kaib 𐎎 𐎎 jkova'i'a
Ika am 𐎎 a

-

Canto 3.

00:06:22

Jana

Kaame ch 𐎎 im 𐎎 oo niityeva'i
ta maarim 𐎎 lla'ajtsi piinev 𐎎
Kaame ch 𐎎 im 𐎎 oo niityeva'i
ta maarim 𐎎 lla'ajtsi piinev 𐎎
Ilaañã i'jiiñã'a
aayka lloov 𐎎 a imiñe d 𐎎 van 𐎎 a
ika am 𐎎 a

00:07:00

Jana

Ta maarim 𐎎 lla'ajtsi piinev 𐎎 *jana*
Ta maarim 𐎎 lla'ajtsi piinev 𐎎 a
𐎎'div 𐎎 oo niityeva'i'a
Ika am 𐎎 a *jana*

lillet 𐎎 kaamet 𐎎 kad 𐎎 da'ori
lillet 𐎎 kaamet 𐎎 kad 𐎎 da'ori
miik 𐎎 ko'gwallii'ori
𐎎'div 𐎎 oo niityevaiñe
ika am 𐎎 a *jana*

lilletu kaametuu kadu'da'ori
lilletu kaametuu kadu'da'ori
miikeyu ko'gwallii'ori
u'divu oo niityevaiñe
ika amuu'a jana

[Ta maarimuu lla'ajtsi piinevu jana]

Ta maarimuu lla'ajtsi piinevu'a
u'divu oo niityeva'i'a
Ika amuu'a jana
Ta maarimuu lla'ajtsi piinevu'a
u'divu oo niityeva'i'a
Ika amuu'a jana

lilletu kaametuu kadu'da'ori
lilletu kaametuu kadu'da'ori
miikeyu ko'gwallii'ori
u'divu oo niityevaiñe
ika amuu'a jana.

lilletu kaametuu kadu'da'ori
lilletu kaametuu kadu'da'ori
miikeyu ko'gwallii'ori
u'divu oo niityevaiñe
ika amuu'a.

Canto 4:

00:10:00

Jana

Kaame chuui'muu oo niityeva'i
ta maarimuu lla'ajtsi piinevu
Kaame chuui'muu oo niityeva'i
ta maarimuu lla'ajtsi piinevu
Ilaañã i'jiiña'a
aayka lloovu'a imiñe du'vanu'a
ika amuu'a

00:10:41

Jana

Muubede go'ko die'llevu oo tsaju

Imiñe dɛ'vanɔ'a

Ika amuu'a jana

Muubede go'ko die'llevu oo tsaju

Imiñe dɛ'vanɔ'a

Ika amuu'a jana

Kerejpi Tsuu'one l'chɛbava

Nuubumu Tsuu'one l'chɛba

die'llevu oo tasa'i go'ko

Imiñe dɛ'vanɔ'a

Ika amuu'a jana.

Kerejpi Tsuu'one l'chɛbava

Nuubumu Tsuu'one l'chɛba

die'llevu oo tasa'i go'ko

Imiñe dɛ'vanɔ'a

Ika amuu'a

Canto 5:

00:13:53

Jana

Kaame chuu'imɛ oo niityeva'i

ta maarimɛ lla'ajtsi piinevɛ

Kaame chuu'imɛ oo niityeva'i

ta maarimɛ lla'ajtsi piinevɛ

Ilaaña i'jiiña'a.

Aayka lloovɔ'a imiñe dɛ'vanɔ'a

ika amuu'a

Jana

Taalle piikabatʼa
Majchota Kakameegwa piikabatʼa *jana*
Taalle piikabatʼa
Majchota Kakameegwa piikabatʼa
Adovame mʼa me tsaaʼiʼa
Ika amʼa *jana*.

Aatye neʼijkaʼiʼa ʼjkomʼ neʼijkaʼi *jana*
Aatye neʼijkaʼiʼa ʼjkomʼ neʼijkaʼiʼa.
Nʼjpayko eeʼne ooʼime bomeememʼje neʼijkaʼi
Ika amʼa *jana*
Nʼjpayko eeʼne ooʼime bomeememʼje neʼijkaʼi
Ika amʼa *jana*

Taalle piikabatʼa
Majchota Kakameegwa piikabatʼa *jana*
Taalle piikabatʼa
Majchota Kakameegwa piikabatʼa
Adovame mʼa me tsaaʼiʼa
Ika amʼa *jana*.

Aatye neʼijkaʼiʼa ʼjkomʼ neʼijkaʼi *jana*
Aatye neʼijkaʼiʼa ʼjkomʼ neʼijkaʼiʼa.
Nʼjpayko eeʼne ooʼime bomeememʼje neʼijkaʼi
Ika amʼa *jana*
Nʼjpayko eeʼne ooʼime bomeememʼje neʼijkaʼi
Ika amʼa

Canto 6

00:17:35

Jana

Kaame chuu'imu oo niityeva'i
ta maarimu lla'ajtsi piinevu
Kaame chuu'imu oo niityeva'i
ta maarimu lla'ajtsi piinevu
Ilaaña i'jiiña'a
aayka lloovu'a imiñe du'vanu'a
ika amuu'a

Patuuve

00:18:12

Jana

Kiijeba gwajyamudi kiijeba gwajyamudi
Booaja muu'a me baa'i jana.
Kiijeba gwajyamudi kiijeba gwajyamudi
Booaja muu'a me baa'i'a

Muu'a kiijebari
Muu'a taamille i'onemu kiijebari jana
Muu'a kiijebari
Muu'a taamille i'onemu kiijebari'a
Muu'ava booaja me baa'i
Ika amuu'a jana
Muu'ava booaja me baa'i
Ika amuu'a jana

Ujkomu ne'ijka'i'a a'arimu tsujkapi ne'ijka'i
Ika amuu'a jana
Ujkomu ne'ijka'i'a a'arimu tsujkapi ne'ijka'i
Ika amuu'a jana

...

Kiijeba gwajyamudi kiijeba gwajyamudi
Booaja muu'a me baa'i jana.
Kiijeba gwajyamudi kiijeba gwajyamudi

Booaja mɛɛ'a me baa'i'a

Mɛɛ'a kiijebari
Mɛɛ'a taamille i'onemɛ kiijebari *jana*
Mɛɛ'a kiijebari
Mɛɛ'a taamille i'onemɛ kiijebari'a
Mɛɛ'ava booaja me baa'i
Ika amɛɛ'a *jana*
[Mɛɛ'ava booaja me baa'i
Ika amɛɛ'a *jana*]

ɛjkomɛ ne'ijka'i'a a'arimɛ tsɛjkapi ne'ijka'i
Ika amɛɛ'a *jana*
ɛjkomɛ ne'ijka'i'a a'arimɛ tsɛjkapi ne'ijka'i
Ika amɛɛ'a

Canto 7

00:20:52

Jana

Kaame chɛɛ'imɛ oo niityeva'i
ta maarimɛ Ila'ajtsi piinevɛ
Kaame chɛɛ'imɛ oo niityeva'i
ta maarimɛ Ila'ajtsi piinevɛ
Ilaaña i'jiiña'a.
Aayka lloovɛ'a imiñe dɛ'vanɛ'a
ika amɛɛ'a

00:21:34

Jana

Viona viona aykeevei'e
ta'di ɛjko bañe'e *jana*.
Viona viona aykeevei'e
ta'di ɛjko bañe'e *jana*.

Tee'eri oo mamayveyrya'i go'ko

imiñe dɛ'vanɛ'a
ika amɛɛ'a jana.

Tee'eri oo mamayveyrya'i go'ko

imiñe dɛ'vanɛ'a
ika amɛɛ'a jana.

Ta'di bañe'eri'a

ɛjkomɛ Niimɛ'e mamayve bañe'eri'a

ika amɛɛ'a jana.

Ta'di bañe'eri'a

ɛjkomɛ Niimɛ'e mamayve bañe'eri

ika amɛɛ'a jana.

...

Viona viona aykeevei'e

ta'di ɛjko bañe'e jana.

Viona viona aykeevei'e

ta'di ɛjko bañe'e'a.

Tee'eri oo mamayveyrya'i go'ko

imiñe dɛ'vanɛ'a
ika amɛɛ'a jana.

Tee'eri oo mamayveyrya'i go'ko

imiñe dɛ'vanɛ'a
ika amɛɛ'a jana.

Ta'di bañe'eri'a

ɛjkomɛ Niimɛ'e mamayve bañe'eri'a

ika amɛɛ'a jana.

Ta'di bañe'eri'a

ɛjkomɛ Niimɛ'e mamayve bañe'eri

ika amɛɛ'a

-

Canto 8.

00:24:43

Jana

Kaame chuu'imu oo niityeva'i
ta maarimu lla'ajtsi piinevu
Kaame chuu'imu oo niityeva'i
ta maarimu lla'ajtsi piinevu
Ilaaña i'jiina'a.

Aayka lloovu'a imiñe du'vanu'a
ika amuu'a

00:25:24

Jana

Ta'di liñji Piivene tiva Gwadsiba
imiñeba muu'ayke lleebukunu'a
di ayveju gwaanaba majtsi
muu'a me majtsivayñe.

Ika amuu'a *jana*.

Ta'di liñji Piivene tiva Gwadsiba
imiñeba muu'ayke lleebukunu'a
di ayveju gwaanaba majtsi
muu'a me majtsivayñe.

Ika amuu'a *jana*.

Teeneri i'ajchijju uuke muu'a
ma ayvejujtsova'i di iaachimuu'a *jana*.

Teeneri i'ajchijju uuke muu'a
ma ayvejujtsova'i di iaachimuu'a.

Aaneni imiñeba muu'ayke lleebukunu.

Ika amuu'a *jana*.

Aaneni imiñeba muu'ayke lleebukunu.

Ika amuu'a *jana*

...

Ta'di liññji Piivene ñiva Gwadsiba
imiñeba mññ'ayke lleebukññ'a
di ayvejñ gwaanaba majtsi
mññ'a me majtsivayñe.
Ika amññ'a *jana*.

Ta'di liññji Piivene ñiva Gwadsiba
imiñeba mññ'ayke lleebukññ'a
di ayvejñ gwaanaba majtsi
mññ'a me majtsivayñe.
Ika amññ'a *jana*.

Teeneri i'ajchiiññ ññke mññ'a
ma ayvejññjtsova'i di iaachimññ'a *jana*.
Teeneri i'ajchiiññ ññke mññ'a
ma ayvejññjtsova'i di iaachimññ'a.

Aaneni imiñeba mññ'ayke lleebukñññ.
Ika amññ'a *jana*.
Aaneni imiñeba mññ'ayke lleebukñññ.
Ika amññ'a

Canto 9
00:29:28

Jana

Kaame chññ'imññ oo niityeva'i
ta maarimññ lla'ajtsi pññevññ
Kaame chññ'imññ oo niityeva'i
ta maarimññ lla'ajtsi pññevññ
Ilaañña i'jiiñña'a.
Aayka lloovññ'a imiñe ññ'vanññ'a
ika amññ'a

Jana

Maymijɛ eene ta'di Niimɛ'e ijagwa tsɛɛ'o
mɛɛ'ama llɛllɛmɛvate'i diibeke me ɛvanɛko

Ika amɛɛ'a *jana*.

Maymijɛ eene ta'di Niimɛ'e ijagwa tsɛɛ'o
mɛɛ'ama llɛllɛmɛvate'i diibeke me ɛvanɛko

Ika amɛɛ'a *jana*

I'ajchiiɛ lli'imɛ'a ayveɛ paajɛkɔri.

I'ajchiiɛ lli'imɛ'a ayveɛ paajɛkɔri

Diibeke me ɛɛballee'i

Imiñeba i ñbɛgwa i ijaki

Ika amɛɛ'a *jana*

I'ajchiiɛ lli'imɛ'a ayveɛ paajɛkɔri.

I'ajchiiɛ lli'imɛ'a ayveɛ paajɛkɔri

Diibeke me ɛɛballee'i

Imiñeba i ñbɛgwa i ijaki

Ika amɛɛ'a *jana*

...

Maymijɛ eene ta'di Niimɛ'e ijagwa tsɛɛ'o
mɛɛ'ama llɛllɛmɛvate'i diibeke me ɛvanɛko

Ika amɛɛ'a *jana*.

Maymijɛ eene ta'di Niimɛ'e ijagwa tsɛɛ'o
mɛɛ'ama llɛllɛmɛvate'i diibeke me ɛvanɛko

Ika amɛɛ'a *jana*

I'ajchiiɛ lli'imɛ'a ayveɛ paajɛkɔri.

I'ajchiiɛ lli'imɛ'a ayveɛ paajɛkɔri

Diibeke me ɛɛballee'i

Imiñeba i ñbɛgwa i ijaki

Ika amɛɛ'a *jana*

Diibeke me ɛɛballee'i

Imiñeba i ñbɛgwa i ijaki

Ika amuu'a jana

I'ajchiiju Ili'imuu'a ayveju paajyukori.

I'ajchiiju Ili'imuu'a ayveju paajyukori

Diibeke me uuballee'i

Imiñeba i iibugwa i ijaki

Ika amuu'a

Canto 10

00:34:23,20

Jana

Kaame chuui'mu oo niityeva'i

ta maarimu Ila'ajtsi piinevu

Kaame chuui'mu oo niityeva'i

ta maarimu Ila'ajtsi piinevu

Ilaañã i'jiiña'a

aayka lloovu'a imiñe du'vanu'a

ika amuu'a

00:35:06

Jana

Imichini me ijako

Koomiñe muñaã diibeke me ajoyavaki'a

Ika amuu'a jana.

Imichini me ijako

Koomiñe muñaã diibeke me ajoyavaki'a

Ika amuu'a jana.

I piivene iinñji alluvu ma ajoyavaki

Ika amuu'a jana.

I piivene iinñji alluvu ma ajoyavaki

Ika amuu'a jana.

Kia'a ijkabeke jiiñvari'a

me ijagwa Iliiñetu me e'llevu ullevenu'i

Ika amuu'a jana.

Kia'a ijkabeke jii'vari'a
me ijagwa lliiñetü me e'llevenü ulleventü'i
Ika amüü'a jana

...

Imichini me ijako
Koomiñe münnaa diibeke me ajyavaki'a
Ika amüü'a jana.

Imichini me ijako
Koomiñe münnaa diibeke me ajyavaki'a
Ika amüü'a jana.

I piivene iññüji allüvenü ma ajyavaki
Ika amüü'a jana.

I piivene iññüji allüvenü ma ajyavaki
Ika amüü'a jana.

Kia'a ijkabeke jii'vari'a
me ijagwa lliiñetü me e'llevenü ulleventü'i.
Ika amüü'a jana.

Kia'a ijkabeke jii'vari'a
me ijagwa lliiñetü me e'llevenü ulleventü'i
Ika amüü'a

Canto 11

00:38:26

Jana

Kaame chüü'imü oo niityeva'i
ta maarimü lla'ajtsi piñevü.

Kaame chüü'imü oo niityeva'i
ta maarimü lla'ajtsi piñevü.

Llaañña i'jiiñña'a.

Aayka lloovü'a imiñe dü'vanü'a
ika amüü'a

Jana

Kijeba gwajyamudi

Kijeba gwajyamudi

Booaja maa'a me baa'i *jana*.

Kijeba gwajyamudi

Kijeba gwajyamudi

Booaja maa'a me baa'i'a.

Maa'a kijebari

Maa'a taamille i'onemu kijebari *jana*.

Maa'a kijebari

Maa'a taamille i'onemu kijebari'a

Maa'ava booaja me baa'i

Ika amaa'a *jana*.

Maa'ava booaja me baa'i

Ika amaa'a *jana*.

Ujkomu ne'ijka'i a'arimu tsujkapi ne'ijka'i

Ika amaa'a *jana*.

Ujkomu ne'ijka'i a'arimu tsujkapi ne'ijka'i

Ika amaa'a *jana*.

...

Kijeba gwajyamudi

Kijeba gwajyamudi

Booaja maa'a me baa'i *jana*.

Kijeba gwajyamudi

Kijeba gwajyamudi

Booaja maa'a me baa'i'a.

Maa'a kijebari

Maa'a taamille i'onemu kijebari *jana*.

Maa'a kijebari

Muu'a taamille i'onemu kijebari'a

Muu'ava booaja me baa'i

Ika amuu'a jana.

Muu'ava booaja me baa'i

Ika amuu'a jana.

Ujkomu ne'ijka'i a'arimu tsujkapi ne'ijka'i

Ika amuu'a jana.

Ujkomu ne'ijka'i a'arimu tsujkapi ne'ijka'i

Ika amuu'a

juu.

4. Turi aa'ive

Entrada de Turi por los invitados

00:41:40

Allu. Uubaymerekko aa'ivetstone. Lla'ajtsiri kadoviooveme, ij tyaava'añe i piko'jetsi'dyu i adotsi'dyu majtivame. Uubayme.

(Los invitados hacen la entrada. Inicia en el patio de la maloca después de entregar la cacería.)

Línea 1 – Aa'ive - Entrada

Canto 1- Con bambu levantado

00:41:56

Juu jana

Mutejva mu'a neemere aa'iveiñ'i
Njpayko ejune oo'ime mu'a me tsaa'i.
Aameke mu'ayke me vnanudiñe llunñ jaai
I evejtereni mu'a me tsaa'i

Mutejva mu'a neemere aa'iveiñ'i
Njpayko ejune oo'ime mu'a me tsaa'i.
Aameke mu'ayke me vnanudiñe llunñ jaai
I evejtereni mu'a me tsaa'i

Mutejva mu'a neemere aa'iveiñ'i
Njpayko ejune oo'ime mu'a me tsaa'i.
Aameke mu'ayke me vnanudiñe llunñ jaai
I evejtereni mu'a me tsaa'i

-

Canto 2 – Dentro de la maloca, golpeando bambú.

00:44:28

Jana

Akadsijkaallova'i jii ñaa
llaiva llun'a i'jia
llaaña jia'i d'van nejtne jana

Akadsijkaallova'i jii ñaa
Ilaiva llaava i'jiia
Ilaaña jiia'i dɛ'vanɛ neɟne *jana*

Iija lliiñevɛ nɛɟpaykoja lliiñevɛ *jana*
Iija lliiñevɛ nɛɟpaykoja lliiñevɛ *jana*
Naavemɛ gwaana booake kaibɛɛɟkova'i neɟne *jana*
Naavemɛ gwaana booake kaibɛɛɟkova'i neɟne *jana*

Canto 3

00:47:09

Jana

Jiilla ijiia Ilaaña jiia'ia i'jiia
Ilaaña jiia'ia dɛ'vanɛ

Mɛɛ'ayke me ɛvanɛko ɛɟko kɛgwameke *jana*.
Mɛɛ'ayke me ɛvanɛko ɛɟko kɛgwameke *jana*.

ɛɟkomɛ niimɛ'e kɛgwameke nɛɟpayko oo'imeke
gwajinɛmeimeke mɛɛ'ayke me ɛvanɛko neeɟɛne *jana*.

ɛɟkomɛ niimɛ'e kɛgwameke nɛɟpayko oo'imeke
gwajinɛmeimeke mɛɛ'ayke me ɛvanɛko neeɟɛne *jana*.

Mɛɛ'ayke me ɛvanɛko ɛɟko kɛgwameke *jana*
Mɛɛ'ayke me ɛvanɛko ɛɟko kɛgwameke *jana*.

ɛɟkomɛ niimɛ'e kɛgwameke nɛɟpayko oo'imeke
gwajinɛmeimeke mɛɛ'ayke me ɛvanɛko neeɟɛne *jana*.

ɛɟkomɛ niimɛ'e kɛgwameke nɛɟpayko oo'imeke
gwajinɛmeimeke mɛɛ'ayke me ɛvanɛko neeɟɛne *jana*.

(Fin del casete 1)